

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Антония Йорданова Янакиева, д.м.

**Член на научно жури, назначено със Заповед № РД-79/16.03.2020 г. на
Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас**

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност “Доцент” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.4. „Обществено здраве“, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”, Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас, обявен в ДВ бр. 5 от 17.01.2020 г.

Със Заповед на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас съм определена за член на Научно жури по процедура за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.4. „Обществено здраве“, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на Катедрата по Рехабилитационна и морска медицина.

I. Анализ на кариерния профил на кандидата

Гл. ас. Светла Михайлова Шопова завършва висшето си образование през 2003 г. в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас, с квалификация Специалист Рехабилитатор. Придобива Бакалавърска степен през 2007 г. по Здравен мениджмънт и през 2010г. - магистърска степен по

Здравен мениджмънт. През 2017 г. придобива образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура), в научна област 7.6. Спорт.

Гл. ас. Светла Шопова е асистент в периода 2009 – 2015 г. в Медицински колеж към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас. От 2015 г. до сега е главен асистент в същия колеж. Кандидатът има опит като участник в 5 научно-изследователски проекта.

Владее английски, френски и руски език. Има много добри комуникационни и дигитални умения.

II. Общо описание на представените материали по конкурса

За участие в конкурса Гл. ас. Светла Шопова представя научна продукция, която надвишава по обем и качество минимално изискуемите наукометрични показатели за „Доцент“ съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

В настоящия конкурс кандидатът участва с общо 24 научни труда. Публикациите и докладите, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикуване в редактирани колективни томове са 20 на брой. Кандидатът участва и с една публикувани глава в колективна монография, две участия в университетски учебни пособия. Общийят брой на цитиранията на представените научни трудове е 12.

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие

✓ Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност

Научните публикации на гл. ас. Светла Шопова се характеризират със задълбоченост, специфичност и аналитичност. Основните направления, които могат да бъдат обособени според характера на изследванията и внедрените новости, са превенция на здравния статус при пациенти с бронхиална астма; прилагане на Спа и уелнес въздействията; рехабилитация на социално значими заболявания; оптимизиране качеството на обучение и подготовка на специалистите по здравни грижи; кинезитерапията при вестибулярната функция и други.

✓ Научна активност – разпространение и приложение на научно-практическите постижения на кандидата сред научната общност

Гл. ас. Светла Шопова взема участие в национални научни форуми, представя своите резултати в български и международни научни списания.

✓ Оценка на научноизследователската дейност

Гл. ас. Светла Шопова е представила списък с публикации в специализирани научни издания:

- Публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове;
- Монография;
- Учебни материали в авторски колектив.

Научно-изследователската дейност на кандидата е насочена към следните тематични направления:

На първо място по обем, задълбоченост и значение е направлението „Превенция на здравния статус при пациенти с бронхиална астма“, като най-важните научно-теоретични приноси се характеризират с проучване на въздействието на кинезитерапевтичната програма. Научни обзори и практически примери акцентират върху методологията на рехабилитацията при бронхиална астма и избора на методика според статия на заболяването.

На второ място са проучвания в следната сфера: Прилагане на Спа и уелнес въздействията. Основните приноси на кандидата са свързани с популяризирането на понятието и тълкуването „СПА“ зад което стои промоция на здравето и превенция на болестите. Предложена е методика за провеждане на цикличен мониторинг на двигателната активност на трудоспособното население на базата на пряката връзка между физическата активност, облекчаването на стреса, депресията и беспокойствието.

На трето място е разпределено направлението, свързано с **Рехабилитация на социално значими заболявания**. Основните приноси са в прилагането на иновативни форми, методики и подходи на теоретично-практическо обучение по проблемите на диабета и неговите усложнения при диабетно стъпало и диабетна полиневропатия, както и систематизиране на възможностите на естествените и преформирани физикални фактори при рехабилитацията на захарния диабет и приджурявящите усложнения. Кандидатът участва в два научно-изследователски проекта към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас на тема „Съвременни подходи и методи в обучението на студенти от медицински колеж при рехабилитация и профилактика на диабетно

стъпало“ и „Иновативни подходи в обучението и квалификацията на здравните професионалисти за профилактика на захарния диабет и неговите водещи усложнения“.

Четвъртото направление се отнася до **Оптимизиране качествовото на обучението и подготовката на специалистите по здравни грижи**. Научните приноси са подкрепени и от проект на тема Съвременни методи и подходи за обучение на студенти „Медицински рехабилитатор и ерготерапевт“ за работа в Спа и рехабилитационни центрове.

Други направления

Гл. ас. Светла Шопова прави научни разработки и научни публикации и в следните направления: **Прилагане на изследвания и кинезитерапевтични средства за въздействие на вестибулярната функция**, като тук акцентът пада върху изследвания на вестибулярните нарушения с Фукуда степ-тест. Създаден е алгоритъм на теста с прецизиране на отделните елементи и провеждането му. Кандидатът участва в проект на тема „Ролята и мястото на таласотерапията и балнеологичните ресурси в Бургарски регион за профилактика и рехабилитация за заболяванията на опорно-двигателния апарат и периферната нервна система“. Ювенилиният идопатичен артрит е най-честото системно заболяване на съедителната тъкан в детската възраст и сериозна причина за инвалидност. Разработено е дигитално методическо указание за правилно изпълнение на аеробна гимнастика за профилактика на усложненията от страна на сърдечно-съдовата система, както за деца, така и в помощ на родителите при обучението на децата.

В направление Превенция на стреса могат да се посочат следните научни и научно-приложни приноси: разработване на модел и инструментариум за превенция и ефективно управление на работния

стрес при работещите здравни специалисти в болнични структури, разработване на комплексна програма за превенция на стреса със Спа въздействия и други. Научни приноси са представени и в направление Изследване на професионалния стрес при здравните специалисти, както и в направление Специализирани масажни техники и инструментариум за лечебен масаж, което е публикувано и под формата на монография на тема Масажни похвати от китайската традиционна медицина в помощ на болните от мениерова болест.

IV. Оценка на монографични трудове или равностойни публикации, представени за участие в конкурса за „Доцент“ от кандидата.

Кандидатът представя участието си в монография на тема „Инструментариум за лечебен масаж“, публикувана тази година.

V. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност, вкл. научно ръководство на студенти, специализанти

Кандидатът за академичната длъжност „Доцент“ води лекционни курсове в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас по следните дисциплини: Лечебен масаж, Спа и уилнес методи за реабилитация и профилактика, Учебна практика и преддипломен стаж, Спа и уилнес в следните специалности: „Медицинска реабилитация и ерготерапия“ на ОКС Бакалавър и специалност „Рехабилитатор“, ОКС „Професионален бакалавър“. Гл. ас. Шопова е участвала в изготвянето на учебни програми по „Лечебен масаж“ за специалност „Медицинска реабилитация и ерготерапия“ на ОКС Бакалавър и специалност „Рехабилитатор“, ОКС

„профессионален бакалавър“, „Спа и уелнес методи за рехабилитация и профилактика“ за същите специалности, както и в учебните програми по „Учебна практика и преддипломен стаж“. Учебната натовареност надвишава минимално изискуемата при норматив от 360 учебни часа.

VI. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели съгл. Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Представената документация на гл. ас. Светла Шопова отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „Доцент“ според Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

VII. Заключение

Представената документация по конкурса, научните изяви на кандидата, в това число и учебната натовареност дава основание да се отбележи, че гл. ас. Светла Шопова е отговорен научен изследовател и отговаря на изискванията, съдържащи се в ЗРАСРБ за заемане на академична длъжност “доцент”. Заставам зад убеждението, че най-важното за един научен изследовател е да успее да съхрани своя творчески подход и индивидуалност. Изтъкнатите достойнства в приносите и постиженията в направлението Обществено здраве, безспорно допринасят за високата оценка на кандидата.

Извън наукометричните параметри, които са убедителни, и предвид гореизложеното давам висока оценка на кандидата, като гласувам положително за избора на гл. ас. Светла Шопова за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ и научна специалност научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на катедрата по Рехабилитационна и морска медицина във ФОЗЗГ към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Проф. Антония Янакиева, дм

30.06.2020 г.

гр. София